Iiris

JA KAIKKIEN AIKOJEN KEVÄT

HEIDI HEILIG

TAMMI

AIEMMIN ILMESTYNEET:
MIISAN KAKSOISAXEL
MIISA VOITTAA KULTAA
MIISA JA JÄÄPRINSESSA

Henna Helmi

Miisa

JA KAIKKIEN AIKOJEN KEVÄT

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TAMMI
HELSINKI

Kiitokset Suomen kulttuurirahaston Etelä-Pohjanmaan rahastolle,
joka on tukenut tämän kirjan kirjoittamista.

Kannen ja ulkoasun suunnittelu: Laura Lyytinen
Copyright © Henna Helmi Heinonen, 2017
Painettu EU:ssa
ISBN 978-951-31-9064-4

Helenalle, Anjalle, Maikille, Askolle,

Miisalle sekä muille

Seinäjoen Taitoluistelijoille

1

ONNEA ON

1.

Painonsiirto, kädet taakse, ponnistus ja rotaatio!

Jäähallikatsomon istuimet vilisivät silmissä, kun Miisa pyörähti ilmassa ja viimeisteli hypyn onnistuneella alastulolla. Tällä kertaa kaksoisaxel onnistui.

Muutaman metrin päästä, omalta harjoituspisteeltään, Miisa kuuli parhaan ystävänsä Katariinan äänen.

– Se menee jo tosi hyvin!

– No välillä, Miisa sanoi. – Nyt se on alkanut jotenkin sujua.

Kata hymyili Miisalle kannustavasti ja käänsi sitten päänsä. Kata valmistautui omaan hyppyharjoitukseensa, kaksoisaxeliin hänkin. Myös se laskeutui yhdelle jalalle melkein oppikirjan mukaisena.

Miisa taputti.

– Hyvä päivä, vai mitä? Kata virnisti.

– Joskus on! Miisa hymähti ja yritti uudelleen. Nyt hyppy ei onnistunut aivan yhtä hyvin, vaan alastulossa käsi otti tukea maasta.

Toisinaan sitä onnistui ja joskus ei. Se kuului lajiin.

– Se kiitos! kajahti samassa hallissa suuri ja mahtava, venäläissyntyisen valmentajan Alexander Glazovin ääni. – Loppuluistelu! Tapaa huomenna taas!

Takana oli maanantai-iltapäivän harjoitus. Seuraava treeni oli tiistaina, ja keskiviikkona harjoiteltiin kahdesti, sekä aamulla että iltapäivällä. Miisa osasi harjoituskalenterin ulkoa kuin kellon tunnit. Sunnuntaisin oli vapaata – muut päivät kuluivat hallilla jäällä, oheisharjoituksissa ja lämmitellessä. Ja läksyjäkin tehdessä.

Ei tosin tänään. Miisan oli kyllä ollut tarkoitus tehdä läksyt ennen treenejä, mutta aika oli kadonnut jonnekin. Hänen oli pitänyt vaihtaa ihan vain muutama viesti Antonin kanssa. Jotenkin vain – se tuntui tärkeämmältä kuin läksyt!

Pukuhuoneessa Miisa otti heti puhelimen esiin. Hän melkein nousi ilmaan leijailemaan, kun Antonilta oli taas tullut uusi viesti.

Anton kirjoitti:

meen harkkoihi

palataan

Miisa hymyili itsekseen pyöreästi. Viestit poikaystävältä tuntuivat aina niin suloisen ihmeellisiltä.

Kata istahti Miisan viereen, samalle tutulle paikalle kuin ennenkin.

– Mitä meinaat tehdä tänään? hän kysyi ja nojasi seinään, hörppäsi vesipullostaan.

– En kai mitään ihmeellistä, Miisa sanoi olkiaan kohauttaen.

– Ai et mee Antonille?

– Sillä on harkat.

Miisa kumartui avaamaan luistimiaan. Katan äänessä oli omituinen vire. Hän tuntui oikeasti ihmettelevän, mutta toisaalta Kata kuulosti vähän pahastuneeltakin.

Sydämessään Miisa tunsi pienen piston. Hänen oli tullut viime aikoina vietettyä melkoisen paljon aikaa Antonin kanssa. Se oli jotenkin niin ihanaa! Aivan erilaista kuin kenenkään muun kanssa oleminen. Jokainen asia oli jännittävä ja kiehtova, kaikki oli hyvällä tavalla uutta. Katalla ei ollut omaa poikaystävää, joten hänen oli vaikea ymmärtää ja Miisan oli vaikea selittää, miksi Antonin kanssa teki mieli olla niin paljon.

Mutta nyt Miisalla oli siis mahdollisuus korjata virheensä.

– Jos mä tulisin teille? hän ehdotti Katalle. – Mulla jäi vielä läksyt tekemättä… Tehtäis yhdessä.

Kata kuivasi juuri luistintensa teriä pienellä pyyhkeellä. Hän teki työn pikkutarkasti ja huolellisesti, paljon säntillisemmin kuin Miisa.

– Tänään ei käy, Kata sanoi. – Äiti sanoi, että pidetään perheilta. Se on tehnyt jotain sieni-kasvislasagnea.

Miisa irvisti mielessään. Sienet eivät olleet hänen herkkuaan – ihan hyvä, ettei tarvinnutkaan mennä Miettisille.

– Okei, Miisa sanoi mutkattomasti. – Joku toinen päivä sit. Tuleehan näitä.

Kata nyökkäsi.

– Tulis vaan aina näitä hyviä päiviä! Kata huokaisi. – Vähän se kaksoisaxeli meni sulta jo hyvin!

– Äh, Miisa puhahti. – Kunhan sais sen kisakuntoon.

– Varmasti saat, Kata rohkaisi.

Se tuntui lohdulliselta. Aikaa kauden loppukisoihin oli vielä muutamia viikkoja. Kyllä Miisa ehtisi vielä parantaa hyppyä. Se vaatisi vain treeniä – ja keskittymistä.

Ja keskittyä Miisa oli aina osannut! Hän oli selviytyjä, niin kaikki sanoivat. Jos jotain, niin tiukassa paikassa hän todellakin osasi keskittyä olennaiseen.

– Tuu jo!

Ovenraosta pilkisti Miisan pikkusiskon, Mintun pää. Siskolla oli päälaellaan vaaleanruskea poninhäntä, joka sai hänet näyttämään vielä nuoremmalta kuin oli.

– Ihan kohta, Miisa kivahti siskolleen.

– Mulla on vielä läksyjä!

– Niin mullakin, Miisa sanoi. – Ja takuulla enemmän kuin sulla.

Minttu rypisti nenänsä kasaan harmistuksen merkiksi. Sitten hän häipyi ovensuusta. Miisan piti taas muistuttaa itseään, että Minttu oli tosiaan samassa harjoitusryhmässä ja vanhemmat olivat komentaneet hänet Mintun vahdiksi hämärtyvälle kotimatkalle. Äidin mielestä Minttu oli liian nuori pyöräilemään hallilta kotiin yksin.

Miisan mielestä Minttu ei enää vahtia tarvinnut, mutta äidillä oli uhkauskeinonsa. Pelikielto, puhelinkielto, kotiaresti.

Puhelinkielto olisi ollut katastrofi, joten Miisa ei ottanut riskejä!

Hän koppasi luistelulaukun lattialta selkäänsä ja vilkaisi Kataan. Katakin sulloi jo luistimia reppuunsa.

– Ehditkö samaan matkaan? Miisa kysyi.

– Joo, Kata sanoi. – Tai ei sen väliä, voin mä tulla yksinkin.

Miisa mietti. Antonin harjoitukset loppuisivat puolen tunnin päästä. Mitä nopeammin hän menisi kotiin, sitä pikemmin voisi taas viestittää…

– Jos mä sitten meen, hän sanoi. – Mintulla tuntui olevan aika kiire!

2.

Anton kirjoitti:

oliks kovat treenit

Miisa kirjoitti:

no vähä

Anton kirjoitti:

luen sanomalehtee hehee

Miisa kirjoitti:

xD

ihanks tosi

Anton kirjoitti:

pitää selvittää mitä maailmas tapahtuu

Miisa pysähtyi ajattelemaan Antonia sanomalehden kanssa, käsi poskella syventyneenä artikkeliin. Se tuntui vähän vieraalta. Miisan kotiin ei enää edes tilattu sanomalehteä, vaan isä ja äiti seurasivat uutisia tabletilta ja televisiosta.

Samassa puhelin vihelsi.

Anton kirjoitti:

oikeesti

on alkanu kiinnostaa noi jutut

mitä kaikkee tapahtuu ja miks ja miten voi vaikuttaa

Miisa kirjoitti:

hmm

ei sua ennen oo kiinnostanu mikään ihme vaikuttaminen

Anton kirjoitti:

mä kato kasvan hahaa

14v huomenna xD

Miisa kirjoitti:

tiedän <3

Anton ei enää vastannut. Miisa venytteli ja vältteli läksypinoon katsomista. Ihan kohta – ihan kohta!

He olivat olleet Antonin kanssa virallisesti yhdessä jo monta kuukautta. Nykyisin Anton rohkeni puhua Miisan kanssa julkisesti koulussa ja joskus jopa tarttua kädestä kiinni. Koulun jälkeen he tapasivat toisiaan Antonin tai Miisan kotona. Joskus Anton näytti videoita tietokoneeltaan, toisinaan he tekivät yhdessä läksyjä. Olivat vaan.

Miisa jaksoi joka hetki olla hirveän onnellinen siitä, että asiat olivat näin. Että hänellä oli ihan oikea poikaystävä, joka oli söpö, huomaavainen ja järkevä.

Miten hänellä oli käynyt sellainen tuuri? Hänellä! Maailman oudoimmalla tytöllä, joka aina sanoi väärät sanat ja teki väärät teot.

Miisa kirjoitti:

mulla on sulle sit yks juttu

Anton kirjoitti:

no

Miisa kirjoitti:

eiku siis huomenna

synttärilahja

Anton kirjoitti:

ok

Miisa kirjoitti:

mä annan sen sulle sit koulussa

tai ehkä ennen jos nähää aamulla??

Anton kirjoitti:

ok

Miisa puri hammasta. Ok, ok! Se oli Antonin vakiovastaus mihin tahansa! Se ärsytti Miisaa joskus niin paljon, että hän oli repiä hiukset päästään, mutta nyt, Antonin synttärin kunniaksi, hän yritti olla kiivastumatta…

Miisa kirjoitti:

nii et nähäänkö

Anton kirjoitti:

ok

Argh! Miisa näpytteli ruudulle pari valittua sanaa – mutta kumitti ne sitten ja tyytyi ilmoittamaan, että nähtäisiin aamulla lähitien mutkassa. Sitten Miisa laski puhelimen kädestään ja lopulta silmäsi kirjapinoa, joka odotti kirjoituspöydällä.

Syvä, syvä huokaus.

Läksyjen pariin ehti entistä useammin vasta iltasella, kun koulun jälkeen aika kului Antonin kanssa ja harjoituksissa. Miisa halusi tosissaan tavoitella nousua seuraavalle sarjatasolle. Valmentajat olivat sen vuoksi lisänneet treenimääriä ja vihjanneet jo siirtymisestä uuteen harjoitusryhmään viimeistään kauden päättyessä. Siihen oli enää muutama kuukausi aikaa. Miisan piti vain näyttää, että hän pystyi siihen.

Ja hänhän pystyi! Läksyt hoituisivat kyllä jotenkin…

Samassa oveen koputettiin. Miisa tunnisti vaativan naputuksen heti: oven takana oli äiti. Hän sysäsi nopeasti puhelinta vähän kauemmas ja tarttui johonkin läksykirjaan, aivan sama mihin.

– Saa tulla, hän huikkasi ja avasi kirjan jostain kohdasta.

Äiti avasi oven hitaasti. Hän oli vetänyt vaaleat hiuksensa poninhännälle, ja yllään hänellä oli kotiasunsa: villatakki sekä collegehousut.

– Hei, äiti sanoi. – Mitäs sinä?

– Ei mitään erityistä, Miisa sanoi. – Oon tekemässä kotitehtäviä.

Äiti nyökkäsi epävarmasti. Hän väänteli käsiään ja vältteli katsomasta Miisaa kohti.

Miisa odotti äidin aloitetta muutaman, hyvin pitkältä tuntuvan sekunnin ajan. Sitten koko tilanne al-

koi tuntua pölhöltä: äiti seisoskeli hänen huoneessaan niin kuin variksenpelätti, pukahtamatta sanaakaan.

– Siis oliko sulla jotain asiaa? Miisa puuskahti hieman kärkevämmin kuin oli aikonut.

Äiti loi Miisaan katseen, jonka laatua Miisan oli vaikea määritellä. Siinä oli tuttua, lievää ärtymystä siitä, että tytär pani hänelle vastaan – mutta oli myös jotain muuta. Jonkinlaista utuista surua, joka sai aikaan Miisan sydämessä kylmän tuulahduksen, vaikkei hän tiennytkään miksi. Ei kai mitään vakavaa ollut sattunut?

Yhtäkkiä äidin ilme muuttui täysin. Hän haki kasvoilleen hymyn, joka peitti alleen muut tunteet.

– Ei ollut, äiti sanoi pienellä, melkein ujolla äänellä. – Tulin vaan kurkkaamaan, onko mitään uutta.

Miisa kohotti kulmiaan. Kuulostipa todella epäilyttävältä – tulla muka vaan kurkistamaan. Ei kai vaan äiti piilotellut jotain hymynsä takana?

– Paitsi yksi juttu, äiti äkkiä sanoi rempseämmällä äänellä. – Yhtä asiaa olen unohtanut kysyä. Oikeastaan olen jo luvannut sinun puolesta…

Nyt Miisa kurtisti kulmansa ryppyyn.

– Minä kun olen siellä luisteluseuran johtokunnassa…, äiti aloitti.

– Joo…?

– Tiedätkö paljonkaan siitä johtokunnan toiminnasta?

Miisa kohautti olkiaan.

– No siellä päätetään jotain seuran asioita. Että kuka menee mihinkin ryhmään ja paljonko harkat maksaa, ja mikä aihe on näytöksessä.

– Sinnepäin, äiti sanoi ja kurtisti kulmiaan jotenkin tuimasti. – Valmentajat päättävät ryhmäasiat, mutta raha-asiat kyllä kuuluvat johtokuntaan. Siellä käsitellään myös jäävuorojen jakoa, kahvilatoimintaa ja sen sellaista…

– Eli tylsiä juttuja.

– Ei oikeastaan. Vaan tosi tärkeitä – ilman niitä ei seura pyöri!

Äiti tuntui puolustelevan itseään. Silloin hänen kanssaan ei voinut keskustella, sen Miisa tiesi vanhastaan. Hän päätti vastustelematta odottaa, mistä oli kyse.

Äiti oli kummallisen hiljaa. Hän näperteli käsissään Miisan pöydänkulmalle unohtunutta pyyhekumia kuin olisi sen avulla yrittänyt ratkaista vaikeaa ongelmaa.

– Niin, mitä siitä? Miisan piti lopulta hoputtaa.

– Tiesitkö, että johtokunnassa on aina myös luistelijaedustaja?

Oi ei. Voi rähmä!

Nyt Miisa näki ansakuopan, johon äiti oli hänet johdattanut. Luistelijaedustaja! Johtokunnassa, jossa käsiteltiin rahaa ja paperimonisteita! Jossa oli vain vanhempia ja jonka kokoukset venyivät aina iltamyöhälle!

Äiti katsoi Miisaa viekkaasti.

– Vähän jo lupailin, että sinä tulet sinne seuraavaan vuoroon.

– Eikä! Miisa huudahti. – Mulla on jo ihan riittävästi kaikkea! Harkkoja on tosi paljon, ja mä haluan nähdä kavereita, ja läksytkin aina meinaa jäädä…

– Mitä tarkoitat, että meinaavat jäädä? Onko sulla koulussa vaikeuksia?

Äh! Toinen ansa!

– Ei ole mitään vaikeuksia!

Mutta äiti tuijotti Miisaa nyt rävähtämättä. Miisa tajusi olevansa ihan oikeasti ansassa. Jos hän kieltäytyisi äidin pyynnöstä, äiti alkaisi perata tarkemmin Miisan livautusta läksyjen jäämisestä. Siitä seuraisi luultavasti jonkinlainen kotiaresti tai säännöstelyä kaverien kanssa vietettyyn aikaan.

Miisa huokaisi. Näin todellisuus muistutti itsestään. Miisa ei ollut vapaa eikä onnellinen, vaan vielä kolmetoistavuotiaana vanhempiensa vanki.

– Kuinka kauan se kokous kestää? Miisa lopulta kysyi lannistuneena.

Äiti hymyili ilahtuneena.

– Yksi kokous kestää pari-kolme tuntia. Niitä on kolmen viikon välein.

– Mutta jokaisessa on eri luistelija, eikö?

– Ei nyt sentään, äiti sanoi, melkein nauraen. Miisasta tuntui siltä kuin äiti nauraisi hänen tietämät-

tömyydelleen, kun hän jatkoi: – Luistelijalla on aina kolmen kuukauden vuoro kerrallaan.

– Kolmen kuukauden!

Miisan vuoro loppuisi vasta kesäkuussa! Se oli iäisyys!

Ennen kuin Miisa ehti enempää vastustella, äiti aloitti kunnon saarnan. Sinun on hyvä oppia, jonkun se homma pitää tehdä, sinunkaan koskaan mitään vastuita tarvitse kantaa, jäkä-jäkä-jäkä. Miisan teki mieli työntää sormet korviin niin kuin joskus pikkutyttönä, kun vanhemmat puhuivat epämukavista asioista. Jostain syystä niin ei voinut enää nykyisin tehdä – luonto ei antanut periksi. Se tuntui lapselliselta ja niin Miisa vain kivetti kasvonsa, kunnes äiti vaikeni.

Hetken päästä äiti kysyi:

– Kuuntelitko sinä ollenkaan?

– En, Miisa vastasi totuudenmukaisesti.

Nyt oli äidin vuoro huokaista. Hän painoi päätä käsiinsä. Se oli outo ele, jotenkin suuri ja pelottava.

– Myönnän, että olin vähän epäreilu, äiti lopulta sanoi sovittelevasti. – Ei olisi pitänyt luvata kysymättä. Mutta jos sinä nyt teet tämän, niin minä lupaan puolestani tulla vastaan silloin, kun sinä tarvitset jotain. Sopiiko?

Miisa ei vastannut heti vaan potkiskeli tuolinjalkaa.

– Ihan sama sitten, Miisa lopulta tokaisi.

– Tarkoittaako tuo, että tulet?

– Joo kai.

Nyt äiti näytti ensimmäistä kertaa rehellisen iloiselta ja jotenkin helpottuneelta. Hän avasi kädet puuskasta ja nosti ne lanteilleen, mikä sai hänet näyttämään yhtä toimeliaalta kuin yleensä.

– Sepä hyvä. Kiitos Miisa!

Äiti kääntyi lähteäkseen.

Jokin outo tunne kaihersi Miisan mahanpohjassa.

– Oliko siinä varmasti kaikki? Miisa kysyi.

– Miten niin?

– Kun sä olit niin outo.

Äidin katse muuttui taas samanlaiseksi kuin aiemmin. Tuntui siltä, kuin jokin verho olisi noussut äidin ja Miisan väliin – kuin äiti äkkiä näkisi Miisan aivan toisella tavalla kuin ennen.

Samassa äiti otti pari askelta Miisan luo. Ennen kuin Miisa ehti tehdä mitään, äiti jo silitti tyttärensä hiuksia pehmeästi. Miisan käsivarret menivät kananlihalle. Milloin viimeksi äiti oli silittänyt hänen hiuksiaan?

Äkkiä Miisa tajusi äidin huulten lähestyvän hänen otsaansa – se yrittäisi suukottaa!

Mitään ajattelematta Miisa pomppasi pystyyn ja loikkasi takaisin sängylleen. Oli pakko päästä kauas – se tuntui yhtaikaa oikealta, välttämättömältä ja

ehkä vähän pahalta. Hän ei halunnut pahoittaa äidin mieltä, mutta Miisa ei vain pystynyt olemaan sellainen kuin ennen. Hän ei enää ollut pikkutyttö, jonka pipi parantui suukolla.

Hetken oli kammottavan hiljaista. Miisa tajusi äidin pahastuneen.

– Puhutaan vaikka myöhemmin lisää, äiti sanoi lopulta.

Sitten äiti lähti huoneesta ja veti oven perässään kiinni. Jäljelle jäi vain hiljaisuus, joka tuntui yhtaikaa helpottavalta ja kamalalta.

MIKÄ NEUVOKSI, KUN KAIKKI MUUTTUU?

Seitsemäsluokkalaisen Miisan päivät kuluvat koulun jälkeen jäähallilla harjoituksissa ja poikakaveri Antonin kanssa. Kevään kalenteri on mustanaan merkintöjä: loppukilpailut, seuran yhteinen kevätnäytös, ja ehkä Miisa voisi myös päästä harjoituksissa ykkösryhmään? Läksyt jäävät iltamyöhään, mutta silti Miisa on niin onnellinen, että melkein leijailee!

Kun Miisan parhaan ystävän Katan vanhemmat päättävät erota, alkaa Miisa tuntea syyllisyyttä siitä, että hänellä on kaikki niin hyvin. Itkuinen Kata jopa paljastaa, että saattaa joutua lopettamaan luistelun! Miisa haluaa auttaa, mutta miten se onnistuisi? Miten yksi tyttö voisi muuttaa aikuisten asioita – vai voiko?

Miisa-sarjan neljäs osa kuvaa luontevasti ja koskettavasti nuorten elämää.

#kirja
WWW.KIRJA.FI

9 789513 190644

N84.2 ISBN 978-951-31-9064-4

Kansi: Laura Lyytinen